

נפרדים מסידנא בבא סאלי

רבים מבני הדור הצעיר לא זכו לחזות בזיו פניו הקדושות של סידנא בבא סאלי. אולם בני הדור הקודם, עודם זוכרים את המאור הגדול, שעלה ממרוקו והתישב בנתיבות, העירה הקטנה, שהפכה בזכותו לבירת הדרום...

דיוקן פני קדשו של **הבבא סאלי** נשקף במעט מכל בית, בקרב יוצאי עדות המזרח בכלל, ובקרב יהודי צפון אפריקה בפרט. מה מסמלת דמותו? אותות? מופתים?

אכן כן, אין ספק. אודות **הבבא סאלי** מתגלגלים ספורי מופתים לרב, בעפר הארץ וכוכבי השמים. בחינת "צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקים", היתה אצלו כבת בית.

אולם, דמותו של **הבבא סאלי** משקפת הרבה מעבר לכהן. מסכת חייו המפלאה של אדוננו מורנו ורבינו, רבנו ישראל אבוהצירא, היתה עשויה פסיפס מרהיב של עבודת ה' בקדשה ובטהרה, בהשגות עצומות ונוראות, שאינן נתפסות בשכלנו.

שקידתו של **הבבא סאלי** על דלתות התורה מקטנותו, כהנתו פאר ברבנות במרוקו בעודו צעיר לימים, סגופיו מגיל צעיר, אהבת ישראל שבערה בקרבו כאש להבה, כלפי כל יהודי באשר הוא, כל אלו הפכו את **הבבא סאלי** לעמוד של אש, שרף מקדש, שרוחו הגדולה אצורה בגוף זך ומזקף.

מכל קצוות הארץ עלו אליו לרגל, ספרדים ואשכנזים, חסידים, ליטאים, מכל החוגים והעדות, קרובים ורחוקים. "רבנו, ברבנו!" בקשו, התחננו.

והבבא סאלי, כרועה עדרו, מבכה על צרותיהם של ישראל, על צרות הכלל ועל מצוקות הפרט, מברך ומעודד, פועל ישועות ומחלה את פני בוראו, כבן וכשר לפני מלכו. הבית הקטן בעירה הדרומית הפך לאבן פנה ולתל תלפיות.

בקרב רבים ממקרביו של **הבבא סאלי** רוחה השמועה הנאמנה, כי **הבבא סאלי** הבטח מן השמים, כי יזכה לראות פני משיח. הצפיה לגאולה התעצמה במחצתו של השרף...

אולם, בתקופה שקדם הסתלקותו, רחפה גזרה נוראה על הדור. "מסרתי את עצמי עבור כלל

ישראל!" העיד **הבבא סאלי** באזני מקרביו, זמן קצר לפני פטירתו... ותעל נשמתו בסערה השמימה...

שלישים שנה אחרי פטירתו, ודמותו של **הבבא סאלי** עודנה חיה ומפעמת בלבותינו. עדין תאבים אנו לקרא אודותיו, ללמד מדרכיו ולגעת בשולי גלימתו.

זו היא מטרת הספר '**סידנא בבא סאלי**'. דמותו של אדוננו, מורנו ורבינו, רבי ישראל אבוהצירא, משתקפת מבין דפי הספר במלוא הודה והדרה, ואנו נעשה כל שביכולתנו, על מנת לצעד בדרך, דרך אבותינו...

**הכותב והותם בתפלת
מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי**
אברהם אוחיון

סידנא בבא סאלי

סידנא בבא סאל

עשרים וחמשה ספורים
ממסכת חזיו המפלאה
של הגאון הקדוש
המקבל האלקי

רבינו ישראל אבן חצירא
הבבא סאלי זיע"א

מאת הרב אברהם אוחיון

ציורים: יהודה ישראל

עריכת לשון: הרב שאול עובדיה פתיה

תכן ענינים

10. ההלולא שלא בטלה
12. נסיעה נסית
14. רפואה ותיים
16. האלרגיה נעלמה!
18. כפרה לחלול השבת
20. מדוע הברכות מתקיימות?
22. הזקן שצמח מתפללות
24. לעזוב את הארץ?
26. כפר עבור כלל ישראל
28. בזכות יין הקדוש
30. אין לחלק על ראשונים!
32. רגלי חסידיו ישמר
34. התפלין הפסולות
36. בדים - מניין?
38. ואת צנועים חכמה
40. מבטל גזרות
42. תפלה יקרה בסדור יקר
44. בורח מן הכבוד
46. מסירות נפש לטבילה
48. מקיים השמטה רק מרויחים!
50. הטבק חזר
52. במעלליו יתנפר נער
54. עד היכן מגיעה הכרת הטוב?
56. הכרת הטוב גם בשעת צער
58. קדשת ברפת הלבנה

עריכת לשון:
הרב שאול עובדיה פתיה

הגהות לשון וניקוד:
יהודית הירשמן

הגהות לשון ותוכן:
הרב מאיר ארלנגר

ציורים:
יהודה ישראל

ציור כריכה:
אבישי חן

עימוד ועיצוב:
מירי פלקסר

ניהול גרפי:
אברהם אוחיון

©
כל הזכויות שמורות

נדפס בישראל ניסן תשע"ח
אין להעתיק או להפיץ ספר זה
או קטעים מומונו בשום צורה
ובשום אמצעי אלקטרוני או מכני
לרבות צילום והקלטה
ללא אישור בכתב מהמוציא

Printed in Israel

כל מי שמעוניין לזכות את הרבים בסיפורו האישי
בכל תחום שהוא, אשמח להיות שותף...

להזמנת כל ספרי
הרב אברהם אוחיון
ולמשלוחים
בכל רחבי הארץ:

050-4164-500

4164500@gmail.com

הַקְדָּמָה

'סידנא בבא סאלי', השם שמעביר רטט של קדשה, גם שלשים שנה לאחר הסתלקותו של הגאון הקדוש, הצדיק המקבל, **רבנו ישראל אבוחצירא**, זכר צדיק וקדוש לברכה, לחיי העולם הבא.

רבנו גדלנו על ספורי הבבא סאלי, המבגרים שבינינו, אשר זכו להתברך מפיו, מלאי אשר על הזכות הגדולה שנפלה בחלקם.

ספורי המופתים שחולל הבבא סאלי, מתגלגלים לעשרות ולמאות. לרבים מקורות מדיקים ומסמכים. מעשי מופת אודות חולים שקמו ממטת חלים, שבויים ששבו לבתיהם, נעדרים שהתגלו בארח פתאומי, אינם נחשבים לחריגים בנוף ספורי המופת - תרתי משמע - על הבבא סאלי.

איה מסבירים את המופתים הללו? כאשר אנו נשאלים על כך, אנו משיבים בפשטות: "צדיק גזר והקדוש ברוך הוא מקים!"

הבבא סאלי היה צדיק יסוד עולם, ואשר על פן קיים הקדוש ברוך הוא את גזרותיו.

אמת, נכון הדבר. אולם, כיצד הגיע הבבא סאלי למדרגות עליונות כאלה של צדקות? כיצד עלה ונתעלה עד כדי כך, שכל היוצא מפיו התקיים? כיצד שרתה השכינה ורוח הקדש

בחדרו של הבבא סאלי, דבר יום ביומו?

ובכן, התשובה על כך ארכה, כארך ימיו של הבבא סאלי. אדוננו, מורנו ורבנו, רבי ישראל אבוחצירא, שקד מקטנותו, על למוד תורה בעמקות ובעיון, בעמל וביזע רב, וכבר בגיל צעיר החל למסר שעורים בגמרא ובהלכה בפני האריות שבחבורה, תלמידיו של אביו הגדול.

הבבא סאלי השתדל, אמנם, להצניע את גאונותו בתורה, ואף בקש מתלמידיו בשיבה שלא יעלו על הכתב את שעוריו העמקים, אולם תורתו הכריזה עליו!

בגיל צעיר למדי, כבר היה הבבא סאלי דין בבית דין, כאשר כל חלקי השלחן ערוך שגורים על לשונו, כ"אשרי יושבי ביתך".

וככל שנסה להסתיר את גאונותו, כך לא עלה הדבר בידו. רבניה הראשיים של מרוקו שמו עיניהם עליו, ומנוהו, בעל כרחו כמעט, לדון ורב של מחוז שלם! שש עשרה עירות סרו למרותו באפן מחלט, והוא צעיר, כבן שלשים שנה בלבד...

את תורתו למד הבבא סאלי מתוך קדשה וטהרה שאין לתאר, מתוך שבירת המדות עד דק, ומתוך פרישות כמעט מחלטת מחיי העולם הזה.

בספר שלפניכם מקבצים ספורים ממסכת חיי המפלאה של סידנא בבא סאלי. ספורים אלו נבחרו בקפידה, והם משקפים בתמצית את דרך עלייתו בתורה ובקדשה, ברוח הקדש ובהשראת השכינה, ובמעשי המופת שנעשו על ידו.

הספר הזה, הנו בבחינת "סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה". אנו עומדים על הקרקע, ונפגשים בדמותו של הבבא סאלי, בדרך כלל מרום גבהה, שומעים על השגות אדירות, על מעשי נסים מפלאים, ולבנו מתפעם.

בלבנו אנו חושבים: אה, כל זה אינו קשור אלינו. כל זה מעבר ליכולתנו.

ולא היא! כאמור, הבבא סאלי עלה ונתעלה מקטנות, שלב אחר שלב. הוא שקד על דלתות התורה, הסמוך על ידי אביו לרבנות ולדינות, הסתגר עם אחיו הקדוש, רבי דוד, בבית מיוחד, ופרש מכל עניני העולם הזה, ואהבת ישראל בערה בלבו כאש.

כל האותות והמופתים הנם פעל יוצא של עבודת קדש מאמצת זו! מסלול של עליה, בו יכולים גם אנו לצעד, בכחנו הדל...

למטרה זו נועד הספר שאתם אווזים בידיכם. הספר 'סידנא בבא סאלי' לא נועד לסחף את הקוראים אל מעשיות נועזות... הספר נועד להפגיש את הקורא עם דמותו המרתקת של הבבא סאלי, ולהדריכו ללכת בדרךיו וללמד מאורחותיו.

איננו מתזמרים להקיף את דמות הענק של הצדיק הקדוש, אשר בדרך עבודתו את בוראו רב היה הנסתר על הנגלה.

אולם, די לנו בחלק הגלוי והידוע, לחוש השתוקקות להתחקות אחר אורחותיהם של גדולי ומאורי האמה, ולילך בדרךם, בדרך העולה בית ה'. אין לדעת מי מצעירי הצאן, השואפים

לגדולות, יזכה לכתרה של תורה במעלות עליונות.

כאן המקום להודות לבורא עולם על שסייע בידי עד הלום, ובפרט בכל הקשור במישרין ובעקיפין לחנוך ילדי ישראל ברוח ישראל סבא. במה אקדים ה', אפף לאלקי מרום, על כל הטובה אשר גמלני עד כה?

אודה מאד לעוסקים במלאכה, העומדים לימיני במים רבים. ראשית, אשגר ברכות תודה והערכה לעורך החשוב, ידידי עז, הרה"ג ר' **שאול עובדיה פתיה**, על עריכת הלשון המקצועית בחן מיוחד. פן אודה לידידי ורב חביבי החשוב שמסייע בעדנו ברבים מספרינו, מגיה הלשון והנקוד המקצועי, הרה"ג ר' **מאיר ארלנגר**.

חפנים של תודה והערכה לנקדנית והמגייה, הגב' **יהודית הירשמן**. תודה מיוחדת מקרב לב נתונה לידידי היקר והחביב ונגה לו סביב, הציר האפון **יהודה ישראל**, על הצירים המלאים בחן מיוחד ובאיכות שאינה מתפשרת. אודה בזאת לגרפיקאית והמעצבת ביד אפון, הגב' **מירי פלקסר**, על עמוד הספר ועל עיצוב העטיפה.

אחרית דבר, אודה לנות ביתי היקרה והמסורה, מנב"ת, **נעמה תחי**, העומדת לצדי, תומכת ומסיעת בכל מלאכת הקדש, ונוטלת על כתפיה את על הבית וגדול הילדים, בתבונה רבה ובדעת רחבה. יזכנו ה' לראות נחת מכל עמלנו, אמן.

אברהם אוחיון
סין התשע"ח

ההלולא שלא בטלה

בל אכילתו של הבבא סאלי היתה בקדושה וטהרה, ולא לשם תענוג. כידוע נהג לערוך תעניות מפעם לפעם, ובין תענית לתענית היה עורך סעודת הלולא, בה הזכיר את שמות הצדיקים שיום פטירתם חל באותו התאריך, ועל ידי כך הפך את האכילה לאכילה של מצוה לכבוד אותו צדיק. בכל יום הזמנו סועדים רבים לביתו ויחד אתם היה קורא את שמות הצדיקים ומוסיף: "כשם שאנו מזכירים פה נשמותיהם - כך ימליצו טוב עבורנו בעולם האמת".

יום אחד בשעות הצהרית קרא הבבא סאלי לרבנית ובקש ממנה לערוך לקראת הערב סעודה רבתי, לכבוד ההלולא של הצדיק רבי מנחם מנדל מויטבסק, בעל 'פרי הארץ'. ואכן, מיד נרתמה הרבנית לעבודה, והכינה מספר רב של מנות עבור ההלולא. בשעות אחר הצהרית חש לפתע הבבא סאלי ברע, חלשה גדולה תקפה אותו והוא נכנס למטותו, שעות ארוכות התנמנם, כשאף אחד לא מעז להפריע את מנוחתו. ראתה הרבנית כי מצבו של הרב אינו מאפשר את קיום הסעודה שתכננה לערב ולכן שלחה את האורחים לביתם, והקפידה את כל המאכלים שהוכנו להלולא.

הלילה פרש את כנפיו, הרבנית הכינה את עצמה לקראת השנה, כשלתע, בשעה שתיים לפנות בקר, נפתחה דלת חדרו של הרב, הבבא סאלי עמד שם וקרא לרבנית שתמהר לערוך את השלחן לסעודת ההלולא המדברת. השתוממה הרבנית מאד: "מי יגיע בשעה כזו? למי נערוך את השלחן?" אך רבנו עמד על כך שהשלחן? הוא ערוך לסועדים רבים.

כאשר נשלמה מלאכת עריכת השלחן, הורה הבבא סאלי לרעייתו: "פתחי את הדלת, אולי יש מישהו בחוץ", נגשה הרבנית אל הדלת ומה ראו עיניה? - קבוצה גדולה של חסידים עמדו שם. הם ספרו כי שבים הם כעת מעירה דרומית, וכשעברו סמוך לנתיבות אמרו: "בואו לבית הבבא סאלי, ואם לא נראה - ננשק לכל הפחות את המזוזה שבפתח ביתו" - כך אמרו ועשו. להפתעתם שמחה הרבנית לקראתם והזמינה אותם להפגש ולמהר לטל ידיהם לסעודת מצוה. במהלך הסעודה ספר להם רבנו: "היום לא חשתי בטוב ונחתי בחדרי, לפתע נגלה אלי רבי מנחם מנדל מויטבסק, ושאלני מדוע אינני עורך סעודת הלולא לכבודו, כשאמרתי לו כי חלש אני - לקח אותי בזרועותי הרים אותי מן המטה, והנה גם שלח אתכם שתזכו להשתתף בהלולאתו!"

סידנא בבא סאלי

נסיעה נסית

ערכה עקשת התנהלה באותם ימים על חנוך ילדי ישראל, פעילים חרדיים פעלו ללא לאות לפתח בתי ספר תורניים בכל ישובי הארץ, ולדבר על לבם של ההורים שישלחו את בניהם לחנוך התורני. גם במושב 'ספסופה' הסמוך למירון בקשו להקים בית ספר תורני, אולם בית הספר הממלכתי של האזור נלחם בכל כחו לשכנע את ההורים לבל יוציאו את ילדיהם מבית הספר האזורי, ונסו להפחיד אותם בכל דרך אפשרית נגד בית הספר התורני. ואכן רבים מן התושבים התפתו ושלחו את הבנים לבית הספר הממלכתי. משראו כך הפעילים, הצטערו צער רב על הריסת החנוך הטהור של ילדים שבאו מבתי מסורתיים, ובבית הספר החלוני השילו מעצמם כל סממן יהודי! בצר להם פנו לבבא סאלי, הם ידעו שרק הוא יוכל להשפיע על ההורים שרבים ככלם עלו לארץ ממחוז תאפילת שבמרוקו, לשלח את ילדיהם לבית הספר התורני.

פנו אם כן הפעילים, ובראשם ר' ישראל גליס לנתיבות ושטחו בפני הבבא סאלי את בקשתם. ולמרות שנסיעה כזו קשתה עליו מאד, נרתם הבבא סאלי לסייע, ואמר פי בדיוק עליו לנסע לעכו להשתתף בברית מילה, ומוכן הוא להמשיך עד לספסופה ולדבר עם ההורים.

החליטו הפעילים לארגן מעמד יחודי לכבוד הגעתו של רבנו, ותכננו לקיים באותו יום הכנסת ספר תורה לבית הכנסת במושב. הם השיגו ספר תורה מירושלים, ור' ישראל, ר' שלום שבדרון, ור' מרדכי קרליץ נסעו יחד בג'יפ ישן ומקרטע ועמם ספר התורה.

בדרךם עברו בעפו על מנת לקחת את הרב עמם והמשיכו בדרךם צפונה. כשהגיעו לצמת חנניה - החל הג'יפ לפלט עשן, מן המנוע עלו נהמות משונות ובתחלת העליה נדם הרכב ונעצר. הנהג הנהג הודיע לנוסעים כי לצערו אזל מלאי הדלק, ואין כל אפשרות להמשיך בדרך העולה מירונה. נסו הפעילים לטכס עצה מה לעשות, ולפתע ננער הבבא סאלי ושאל: "האם הגענו כבר למחוז חפצנו?" "לא!" ענה הנהג וחזר שוב לדנוח על התקלה שקרתה.

חיה רבנו ואמר: "הלא הרכב אינו נוסע על דלק בלבד, אפשר לנסע גם עם שמן ומים בלבד... המושך לנסע!" הורה לנהג ההמום. הנהג שלא התוכח נסה שוב להפעיל את הרכב והנה הג'יפ נוסע היטב! כך נסעו במשך כעשרים דקות עד שהגיעו לתחנת הדלק הקרובה...

אברהם יחזקאל